

BEHAR (op de berg) – Vayikra 25:1 -26:3

De Parasja begrijpen

Leviticus 25:1-26:2

We zullen leren hoe we

- 1) **Het hoofdthema (onderwerp) van een Parasja (wekelijkse Torah-lezing) kunnen begrijpen.**
- 2) **Thematische verbindingen kunnen leggen met de Parasja (Bijbelstudies verbonden door een gezamenlijk thema (onderwerp))**
- 3) **De Parasja beter kunnen begrijpen door thematische verbindingen te leggen met andere Bijbelgedeelten**

Chiastische structuren in de Torah

In Parasjat Misjpatiem zagen we een voorbeeld van een **chiastische structuur** in de Torah. Een chiastische structuur is een thematische methode om de verhalen van de Torah te structureren. Er zijn mensen die geloven dat de Bijbel een hutsput is van verhalen die bij elkaar zijn gepropt in een boek; maar ze slaan de plank volledig mis. De Bijbel (en de Torah in het bijzonder) is een HEEL georganiseerd en gestructureerd document. In feite is het zo goed georganiseerd dat als je eenmaal weet hoe het allemaal in elkaar zit, je absoluut op je knieën zult vallen en glorie en ere geven aan Adonai, vanuit de wetenschap dat alleen een alwetende, almachtige Elohim (God) een zo fantastische, hoogstaande structuur kan hebben bedacht. In deze les gaan we opnieuw een chiastische structuur ontdekken die is geweven tussen de verhalen in de boeken Exodus en Leviticus.

Thematische analyse is DE belangrijkste manier en het model dat we moeten gebruiken om de Bijbel te begrijpen en uit te leggen. Adonai wilde dat we de Bijbel thematisch zouden bestuderen. Dat wordt steeds duidelijker omdat de thema's je waarheden en patronen uit de Torah laten zien die anders verborgen zouden blijven.

De “problemen” met de Sidra

Lees Leviticus 25:1. Wat lijkt “raar” in dit vers?

Er staat dat de volgende instructies aan Mozes werden gegeven op _____.

Dat is vreemd omdat de meeste instructies uit Leviticus vanuit de Misjkan werden gesproken.

Je herinnert je vast nog wel dat de meeste instructies in het tweede deel van het boek Exodus (vanaf Exodus 19) werden gegeven op de "Berg Sinai." Dus waarom worden ze pas op dit moment in de Torah genoemd? Dit is de eerste sleutel om ons te helpen begrijpen dat de instructies in de Sidra thematisch zijn verbonden met instructies die we alle hebben gezien in het boek Exodus. Maar er is nog meer!

Lees Leviticus 26:1-2. Deze verzen lijken op de verkeerde plaats te staan. In Leviticus 25 gaat het voornamelijk over het **Sjemitta** (Het sabbatsjaar voor het land) en de **Jovel** (viering van het Jubeljaar). Daarna, in Leviticus 26:1-2, staan opeens instructies die daar niet lijken te horen.

In de studie van vorige week lazen we in Leviticus 21-22 over instructies voor heiligheid/heiliging voor de priesters. Leviticus 23 was het hoofdstuk over de heiliging van tijd— **de Mo'adiem**

(vastgestelde tijden). Daarna, op het oog in de verkeerde context, wordt in Leviticus 24:1-4 gesproken over het aansteken van de Menorah! Waar hebben we een Bijbelgedeelte gezien dat hier op lijkt?

Lees Exodus 27:20-21.

Valt het jou ook op dat daar bijna precies hetzelfde staat?! Ook worden er opeens instructies voor de Toonbroden vermeld in Leviticus 24:5-9. Dit gebod werd ook gegeven in Exodus 25:30.

In de Sidra van deze week geeft de Torah ons de instructies voor de **Sjemitta**. Weet jij nog waar die instructies voor het eerst werden gegeven?

Lees Exodus 23:10-11. Nu moeten we ons afvragen waarom. Waarom noemt de Torah de instructies voor de Sjemitta twee keer ? We gaan verderop dieper graven om het antwoord op die vraag te vinden.

Kijk nu naar Leviticus 26:1-2. Waar hebben we deze geboden eerder gezien?

Lees Exodus 20:1-9.

Is het je opgevallen hoeveel geboden in de laatste twee sidra's al zijn genoemd in het boek Exodus? We gaan kijken of we nog meer parallellen kunnen vinden.

Leviticus 26:3-46 beschrijft zegeningen en vloeken die afhankelijk zijn van het feit of Am Jisrael (het volk Israël) de geboden van Adonai al dan niet gehoorzaamt. Dit is thematisch verbonden met Exodus 19:5-6 waar Adonai bepaalde beloftes doet op basis van het feit of Am Jisrael zijn geboden al dan niet gehoorzaamt!

In Leviticus 23 worden gedetailleerder instructies gegeven over de Mo'adiem. Weet je nog hoe de nadruk in dit hoofdstuk werd gelegd op de Sjabbat? Niet alleen is er bij elk feest sprake van een dag van rust, maar de Sjabbat zelf wordt ook afzonderlijk genoemd aan het begin van Leviticus 23. Daarom kunnen we Leviticus 23 thematisch verbinden met de Sjabbat—Leviticus 23 is thematisch verbonden met Exodus 31:12-17 en 35:2-3.

Leviticus 22:17-33 gaat over de soorten dieren die op het altaar mogen worden geofferd. **Welk andere gedeelte in Leviticus is thematisch verbonden met dit gedeelte?**

Leviticus 1-5 onderwijst over de soorten offers die _____ zijn voor Adonai.

Lees Leviticus 21-22:16, waar instructies voor de priesters worden gegeven. Welk zinsdeel wordt heel vaak herhaald die gaat over de priesters en de offers?

“Het _____ van uw God.”

Dit gedeelte van de Torah gaat erover dat de priesters vasthouden aan de benodigde heiligheid, zodat ze de offers op de juiste manier kunnen brengen.

Weet jij nog welk gedeelte uit Leviticus thematisch is verbonden met priesters die offers brengen?

Parasjat _____ Leviticus 6-7

Weet je nog dat in Parasjat Vayikra (Leviticus 1-5) er instructies werden gegeven over welke offers de Israëlieten mochten brengen, en Parasjat Tzav (Leviticus 6-7) leerde HOE de priesters de offers moesten brengen (het voedsel voor hun God).

Dus wat hebben we gedaan? We hebben gezien dat de meeste geboden twee keer worden herhaald, vanaf Parasjat Jethro (Exodus 18) tot het eind van Leviticus 26! Misschien vind je dat niet zo bijzonder, maar wacht maar tot we de onderwerpen in de juiste volgorde zetten.

Dit zijn de regels. Allereerst gaan we een lijst maken van thema's van elk Bijbelgedeelte vanaf Leviticus 26 en we werken van achter naar voren! Daarna geven we elk thema een letter, te beginnen met A.

A	Zegen en vloek vanwege _____ of ongehoorzaamheid	-Lev 26:3-35
	De eerste drie geboden van de _____ geboden	-Lev 26:1-2
	_____jaar (Sjemitta) en _____jaar (Yoevel)	-Lev 25:1-55
	De _____ (instructies voor mensen onderling)	-Lev 24:10-23
	De _____ en de _____ broden	-Lev 24:1-9
	De _____ van JHWH	-Lev 23
	Dieren die geschikt zijn om te _____	-Lev 22
	H _____ onder de priesters	-Lev 21

We gaan al die informatie nu in een tabel zetten. In de rechterkolom schrijf je de informatie van A-H. In de linker kolom schrijf je het Torahgedeelte (met tekstverwijzing) van de punten A-H.

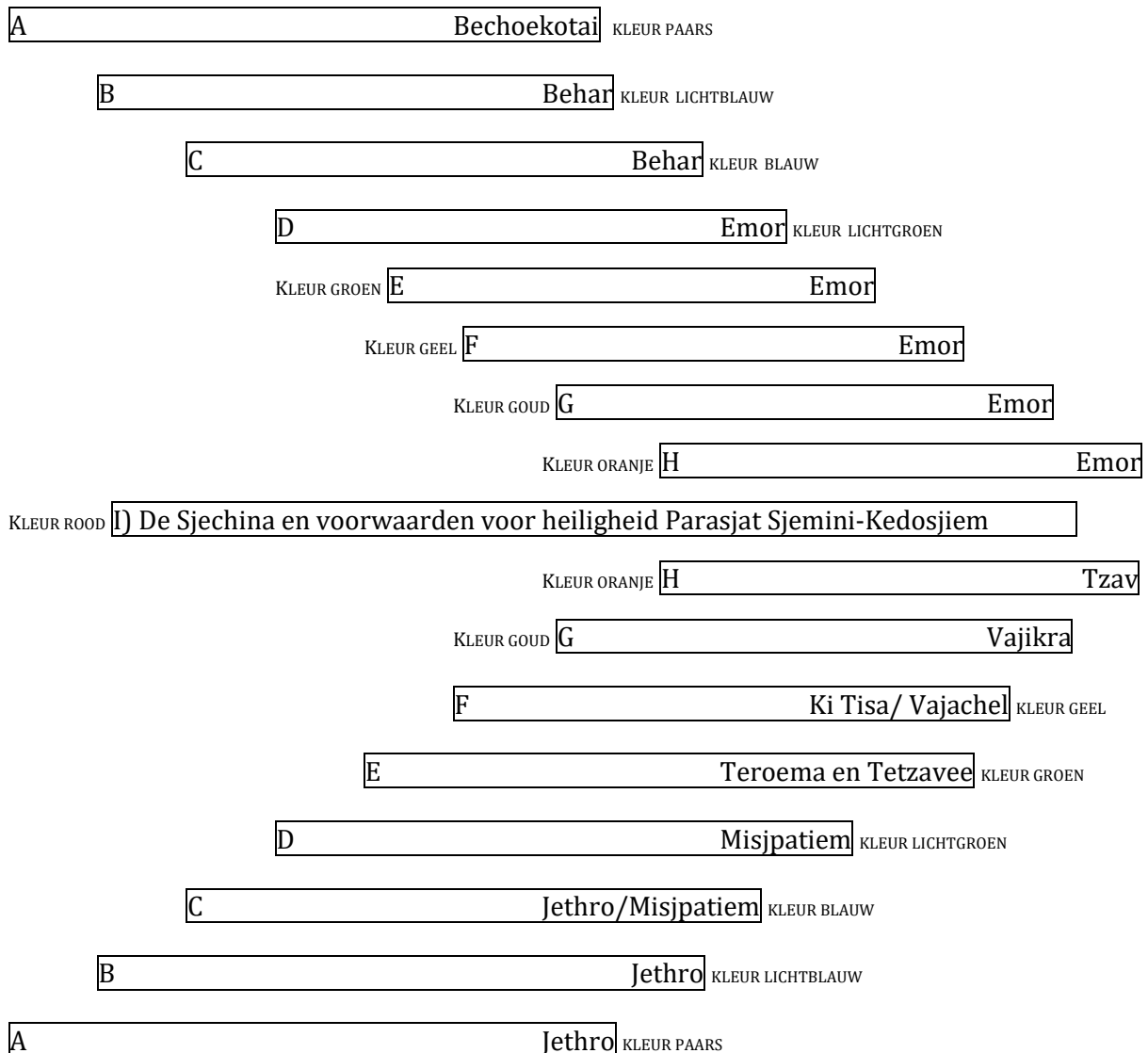
Torahgedeelte van Punt A-H	Thema van punt A-H
Bechoekotai—Lev. 26-27:34	Zegen en vloek voor gehoorzaamheid of ongehoorzaamheid, Leviticus 26:3-35
Behar—Leviticus 25:1-26:2	
Behar—Leviticus 25:1-26:2	
Emor—Leviticus 21:1-24:23	
Emor—Leviticus 21:1-24:23	
Emor—Leviticus 21:1-24:23	
Emor—Leviticus 21:1-24:23	
Emor—Leviticus 21:1-24:23	

Is het je opgevallen dat we de Sidra's van achter naar voren hebben genoemd? Nu gaan we een soortgelijke tabel maken; deze keer gaan we de volgorde van de bijbelgedeeltes bepalen aan de hand van hoe ze thematisch zijn verbonden met A-H aan de hand van de namen en verwijzingen van de Parasjat HaSjavoea.

Thema's van punt A-H en Bijbelgedeeltes die thematisch zijn verbonden met de thema's van A-H	
A	Jethro—Exodus 18:1-20:23
B	Jethro—Exodus 18:1-20:23
C	Jethro/Misjpatiem—Exodus 21:1-24:18
D	Misjpatiem— Exodus 21:1-24:18
E	Teroema en Tetzavee — Exodus 25:1-Exodus 30:10
F	Ki Tisa/Vajachel— Exodus 30:11-38:20
G	Vajikra—Leviticus 1:1-5:26
H	Tzav—Leviticus 6:1-8:36

Vergelijk de tweede kolom van deze tabel met de eigenlijke volgorde van de sidra's. Zie je een patroon? De onderwerpen van A-H staan nu in de volgorde waarin ze verschijnen in het schema van de Parasjat HaSjavoea!

En nu gaat het om het volgende; De teksten vanaf Exodus 19 tot aan Leviticus 27 vormen een zogenaamde **chiastische structuur**. Als we elk thema en de daarbij horende thematische verbinding in volgorde zetten, dan zie je de structuur. Maar voordat we dat gaan doen moet het je opvallen dat de parasja's Sjemini tot Kedosjiem lijken te ontbreken. Dat lijkt misschien zo, maar **het is niet zo!** Parasjat Sjemini tot aan Metzora zijn thematisch verbonden met de grote gebeurtenis die in die hoofdstukken werd genoemd—dat de Sjekinah rustte op de Misjkan en dat iedereen die de Misjkan binnen wil gaan heilig moet zijn. Meestal verwijst een chiastische structuur naar een centrale "as". Deze centrale "as" is **het belangrijkste punt waarnaar de chiastische structuur verwijst**. We gaan het opzoeken. In dit gedeelte heb je gekleurde stiften of potloden nodig. Schrijf in elk vlak het thema dat hoort bij de letter die ervoor staat. Als je klaar bent moet je de vlakken inkleuren zoals aangegeven.

Dat heb je mooi gekleurd! Zie jij het patroon van de thema's in de kleuren? We gaan een aantal punten noemen die opvallen aan deze chiastische structuur.

A. Deze structuur is hoogwaardig.

B. Deze hoogwaardige structuur **staat er duidelijk niet per ongeluk**.

C. De centrale as verwijst naar de aanwezigheid van de Sjechina of aanwezigheid/glorie van Adonai en de vereisten van Heiligheid voor iedereen die wil naderen! Weet je nog dat we in eerder lessen hebben geleerde hoe Adonai Zich langzamerhand bekend ging maken als JHWH. Dat proces begon in Exodus 3 toen Mozes bij de brandende braamstruik kwam en is tot op dit punt doorgegaan. Een van de belangrijkste onderdelen van het karakter van Adonai dat Hij aan ons wil laten zien, door Zijn Naam JHWH, is Zijn Heiligheid. Deze chiastische structuur WIJST DAAR OP zodat wij dat zullen zien. Onze Elohim (God) is een Heilig, Heilig, Heilig God. **Deze chiastische structuur leert ons dat door er in de centrale as naar te verwijzen!**

D. Deze studie is een goed voorbeeld van waarom wij als niet-Joodse gelovigen in de God van Abraham, Isaak en Jakob, respect en ontzag moeten hebben voor de geleerden van Israël (Joodse Torahleraren). Ze hebben ons een groot geschenk gegeven in thematische analyse.

E. En tenslotte, zie jij dat we dit patroon helemaal hadden gemist als we geen thematische analyse hadden gedaan? Ik hoop dat je dat ziet? Ik hoop dat je ziet hoe geweldig onze Elohim is. Alleen Hij kan zijn glorie op deze manier inspireren.

JHWH	E	D	M	I	E	E	P	I	N	J	W	N	T	S
HEILIGHEID	Z	A	B	N	W	J	M	L	X	A	E	M	M	T
PRIESTER	H	V	R	E	T	S	E	I	R	P	T	D	P	R
EMOR	W	S	E	S	A	S	I	T	I	K	I	T	H	N
TZAV	A	D	H	A	R	O	T	E	T	Z	A	V	E	E
VAJKRA	N	T	I	V	A	J	A	C	H	E	L	E	J	Y
JETHRO	X	E	E	E	N	S	P	A	R	E	E	M	E	N
KI TISA	Q	T	U	R	H	A	J	O	R	A	W	O	T	I
TETZAVEE	A	E	N	W	O	G	S	E	E	K	U	R	H	K
TEROEMA	G	H	H	Y	H	E	I	Q	K	R	I	G	R	E
MISJPATIEM	T	J	O	E	M	S	M	L	O	I	Y	J	O	O
VAJACHEL	E	P	T	Z	A	V	J	A	I	E	N	M	A	L
ZEGEN	S	P	V	D	I	S	N	E	G	E	Z	A	R	V
VLOEK	Z	V	B	N	C	N	L	F	G	D	H	R	H	S
TORAH														
SJEKINAH														